

Ramar för utgiftsområdena 13 Integration och jämställdhet och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett övriga berörda utskott tillfälle att avge yttrande över budgetpropositionen för 2010 om den ekonomiska politiken och förslag till statsbudget för budgetåret 2010, utgifternas fördelning på utgiftsområden, beräkning av statsinkomsterna, förslag till utgiftstak för staten och låneramar samt över de motioner som väckts med anledning av propositionen i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Arbetsmarknadsutskottet har beredningsansvaret för utgiftsområdena 13 Integration och jämställdhet och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

Förutom budgetpropositionens förslag till statsbudget, finansplan m.m. kommenterar utskottet även oppositionens förslag till ramar i respektive partimotion 2009/10:Fi260 (s), 2009/10:Fi261 (v) och 2009/10:Fi262 (mp) som i fortsättningen refereras utan årtal.

Utskottets överväganden

Riktlinjer för politiken och budgetramarna för utgiftsområdena 13 och 14

Propositionen

Regeringen beskriver i budgetpropositionen för 2010 läget på arbetsmarknaden som allvarligt, trots att den ekonomiska krisen ännu inte har slagit igenom på arbetsmarknaden med full kraft. Under 2009 och 2010 bedöms sysselsättningen falla kraftigt och inte stabiliseras förrän vid årsskiftet 2010/11. År 2011 beräknas ca 300 000 färre vara sysselsatta än 2008. Under perioden bedöms också arbetslösheten stiga kraftigt och kulminera med 11,6 % under 2011. Den väntas därmed nå nivåerna under 1990-talskrisen. Jämfört med den bedömning för 2011 som gjordes i 2009 års ekonomiska vårproposition antas läget dock bli något bättre. Minskningen i sysselsättningen blir inte lika stor och arbetslösheten ökar inte lika kraftigt som då antogs.

Regeringen framhåller att det tidigare fastlagda målet för sysselsättningspolitiken, som är att öka den sysselsättningsnivå som är förenlig med stabil inflation och ekonomisk balans i övrigt, ligger fast. Med detta i åtanke blir den viktigaste uppgiften för sysselsättningspolitiken i det rådande konjunkturläget att motverka att krisen får långvariga effekter på arbetsmarknaden. Erfarenheterna från andra länder och från 1990-talskrisen i Sverige är att det kan ta lång tid för arbetslösheten att falla tillbaka efter en uppgång (s.k. persistens) och att människor slås ut från arbetsmarknaden till följd av krisen.

Regeringen bedömer att den hittills förda arbetsmarknadspolitiken är ändamålsenlig. Politikens långsiktiga inriktning, med fokus på åtgärder som stärker utbudet av arbetskraft, ligger därmed fast. Erfarenheterna visar att det är utbudet av arbetskraft som på sikt bestämmer sysselsättningen. Men det är – i synnerhet i det rådande konjunkturläget – också viktigt att komplettera åtgärder som stärker utbudet med åtgärder som ökar efterfrågan på personer med en svag förankring på arbetsmarknaden.

När det gäller åtgärder för integration, antidiskriminering och jämställdhet på *utgiftsområde 13* aviserar regeringen att den under hösten 2009 kommer att lämna en proposition med förslag som påskyndar arbetsmarknadsetableringen för nyanlända flyktingar och andra skyddsbehövande samt deras anhöriga. Den reform som föreslås innebär bl.a. att staten genom Arbetsförmedlingen ska ha ett samordnande ansvar för att påskynda den nyanländes etablering. Det föreslås att en statlig ekonomisk ersättning till den nyanlände införs som villkoras med aktivt deltagande i aktiviteter och administreras av Försäkringskassan. Regeringen vill också införa en ny aktör, etableringslots, som på Arbetsförmedlingens uppdrag

ska stödja den nyanlände i att hitta ett arbete. Förslagen avses träda i kraft den 1 december 2010. För dessa ändamål föreslår regeringen att två nya anslag – för etableringsersättning respektive etableringslotsar – förs upp i statsbudgeten 2010.

När det gäller åtgärder för arbetsmarknad och arbetsliv på *utgiftsområde 14* framhåller regeringen att arbetsmarknadspolitikens viktigaste uppgift för närvarande är att förhindra att fler människor står utan arbete under lång tid. För att förhindra att arbetslösheten fastnar på en hög nivå föreslår regeringen en förstärkning under 2010 med fler platser inom arbetspraktik och praktisk kompetensutveckling, fler platser inom coachning i Arbetsförmedlingens regi, fler i arbetsmarknadsutbildning, fler ungdomar i studiemotiverande utbildning och en ny aktiveringsinsats, Lyft, inom statliga och kommunala verksamheter och ideella organisationer med viss verksamhet. Denna satsning på den aktiva arbetsmarknadspolitikerna uppgår totalt till 3 890 miljoner kronor under 2010. Regeringen föreslår att Arbetsförmedlingen även därutöver tillförs medel för att säkra kvaliteten i verksamheten i en situation när arbetslösheten antas stiga kraftigt.

I samband med sjukförsäkringsreformen beräknas totalt 54 400 personer lämna sjukförsäkringen under 2010 på grund av att deras dagar med sjukpenning eller tidsbegränsad sjukersättning tar slut. Regeringen föreslår därför en rad olika åtgärder för att öka möjligheterna till en återgång i arbete för denna grupp. I syfte att säkerställa att ett särskilt stöd från Arbetsförmedlingen ges, införs ett nytt arbetsmarknadspolitiskt introduktionsprogram som längst varar i tre månader och som syftar till att kartlägga personens förutsättningar och behov av stöd. Efter att introduktionsprogrammet är avslutat finns det möjlighet att direkt kvalificera sig till jobb- och utvecklingsgarantin alternativt jobbgarantin för ungdomar.

Regeringen föreslår också förändringar för att underlätta för personer som lämnar sjukförsäkringen att bli medlemmar i en arbetslöshetskassa och att kunna få inkomstrelaterad arbetslöshetsersättning. Dels ska den överhoppningsbara tiden i arbetslöshetsförsäkringen förlängas till tio år för personer som varit frånvarande från arbetsmarknaden på grund av sjukdom. Dels ska en före detta medlem i en arbetslöshetskassa, som lämnar sjukförsäkringen och som återinträder i en arbetslöshetskassa, under vissa förutsättningar kunna få rätt till ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen redan efter tre månaders medlemskap. Till följd av dessa samlade insatser för att öka vägarna tillbaka till arbete för de personer som lämnar sjukförsäkringen föreslår regeringen ökade utgifter på utgiftsområdet med 2 994 miljoner kronor 2010.

För att förtydliga och stärka tryggheten för företagare föreslår regeringen ett antal åtgärder inom de sociala trygghetssystemen, bl.a. arbetslöshetsförsäkringen. Med anledning av detta föreslår regeringen att anslaget Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd ökas med 36 miljoner kronor 2010.

Med anledning av den aviserade propositionen om nyanlända invandrarers arbetsmarknadsetablering föreslår regeringen att anslaget Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader för 2010 ökas med 93 miljoner kronor. Som en följd av andra förändringar, bl.a. att regeringen har ändrat utformningen av bidraget för att utjämna de administrativa kostnaderna vid arbetslöshetskassorna i enlighet med vad som aviserades i budgetpropositionen för 2009, föreslår regeringen att anslaget Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd minskas med 27 miljoner kronor 2010.

Regeringen föreslår i budgetpropositionen för *utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet* en budgettram på 4 893 miljoner kronor. För *utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv* föreslås en budgettram på 88 358 miljoner kronor.

Motionerna

De tre oppositionspartierna har i sina budgetmotioner lämnat förslag till ramar för utgiftsområdena 13 och 14 som skiljer sig från regeringens förslag. Förslagen framgår av tabell 1 nedan.

Tabell 1: Förslag till ramar för 2010

Miljoner kronor

	BP 2010	s	v	mp
Utg. omr. 13	4 893	+50	+787	+109
Integration och jämställdhet				
Utg. omr. 14	88 358	+7 065	+10 074	+1 754
Arbetsmarknad och arbetsliv				

Socialdemokraterna gör i motion *Fi260* bedömningen att Sverige halkar efter. Arbetslösheten växer snabbare i Sverige än i andra länder och är nu högre än EU-snittet. Ungdomsarbetslösheten ligger på 27 %, vilket är en av de högsta siffrorna i EU. Den svenska arbetslöshetsförsäkringen är i dag sämre än i flera jämförbara länder, hävdas det i motionen. Dessutom har en halv miljon människor trängts ut ur försäkringen. De står nu utan trygghet när jobbkrisen stärker sitt grepp om Sverige. Den förda arbetsmarknadspolitiken är inriktad på förvaring, anser *Socialdemokraterna*. Tre av fyra platser inom den yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildningen har avskaffats sedan regeringen tillträdde. I regeringens s.k. garantier får endast 7 % av deltagarna utbildning eller praktik.

När det gäller åtgärder för integration, antidiskriminering och jämställdhet på *utgiftsområde 13* framhåller *Socialdemokraterna* att det utan att ha en tydligare bild av regeringens förslag om nyanlända invandrarers etablering på arbetsmarknaden är svårt att bedöma förslaget. Partiet väljer därför att inte ta ställning till det nu. I motionen föreslås DO (Diskrimineringsom-

budsmannen) få mer resurser, varav en del särskilt avsätts för utbildning. I motionen föreslås också två satsningar på jämställdhetsprojekt: ett om retten till heltid och ett om nyanlända kvinnors etablering.

När det gäller åtgärder för arbetsmarknad och arbetsliv på *utgiftsområde 14* föreslår Socialdemokraterna att ersättningsnivån i arbetslöshetsförsäkringen höjs till 80 % samtidigt som taket höjs till 950 kr/dag 2010, 970 kr/dag 2011 och 990 kr/dag 2012. Efter 100 ersättningsdagar sker en nedtrappning av taket med 150 kr/dag. För deltidsarbetslösa höjs antalet ersättningsdagar till 100. Utanför utgiftsområdet föreslås en skattereduktion av akasseavgiften med 75 %, så att medlemskapet kommer att kosta under 100 kr i de flesta kassor. För att minska ungdomsarbetslösheten gör Socialdemokraterna tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet en satsning på ett ungdomspaket med bl.a. utbildning och praktik. Därutöver föreslår Socialdemokraterna bl.a. 10 000 extra platser i yrkesinriktad arbetsmarknadsutbildning, 5 000 fler platser med lönebidrag till den ideella sektorn och kulturlivet 2010, fler praktikplatser genom merkostnadsersättning till arbetsgivarna och mer resurser till Arbetsmiljöverket. Samtidigt säger Socialdemokraterna nej till regeringens utökade coachsatsning.

Socialdemokraterna föreslår för *utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet* en budgetram på 4 943 miljoner kronor, dvs. 50 miljoner kronor mer än regeringens förslag. För *utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv* föreslås en budgetram på 95 423 miljoner kronor, dvs. 7 065 miljoner kronor mer än regeringens förslag.

Den ekonomiska krisen är global, men på grund av regeringens politik slår krisen hårdare mot Sverige än mot jämförbara länder, menar *Vänsterpartiet* i motion *Fi261*. Den svenska arbetslösheten stiger betydligt snabbare än EU-genomsnittet och är nu också för första gången högre än snittet. Den antifackliga politiken har inneburit att antalet personer som är anslutna till arbetslöshetsförsäkringen är ca 500 000 lägre än när regeringen tillträdde. Neddragningarna innebär att försäkringen inte längre garanterar en skälig inkomstrygghet vid arbetslöshet. Direkta satsningar på fler reguljära jobb och på att förhindra varsel och uppsägningar utgör kärnan i Vänsterpartiets budgetalternativ. Men vid sidan av de direkt jobbskapande åtgärderna vill partiet också stärka och utveckla den aktiva arbetsmarknadspolitikerna.

När det gäller åtgärder för integration, antidiskriminering och jämställdhet på *utgiftsområde 13* vill Vänsterpartiet bl.a. införa lagstiftning som gör samtliga kommuner skyldiga att ta emot flyktingar. Samtidigt föreslås en höjning av schablonersättningen till kommunernas flyktingmottagning. Partiet vill också ha en amnesti för papperslösa. Man avvisar regeringens förslag om etablering av nyanlända, liksom sfi-bonussystemet. Partiet budgeterar tidsbegränsade jämställdhetsprojekt inom utgiftsområdet, medan andra jämställdhetsåtgärder föreslås inom respektive utgiftsområde.

När det gäller åtgärder för arbetsmarknad och arbetsliv på *utgiftsområde 14* föreslår Vänsterpartiet bl.a. att den högsta dagpenningen i arbetslöshetsförsäkringen och aktivitetsstödet höjs till 970 kr/dag de 100 första dagarna och till 870 kr/dag därefter. Ersättningsnivån höjs till 80 % under hela ersättningsperioden. Grundbeloppet ska höjas till 420 kr i arbetslöshetsförsäkringen och till 320 kr för aktivitetsstöd. Utanför utgiftsområdet föreslås en sänkning av avgifterna till arbetslöshetskassan och en återinförd rätt till skatteavdrag för avgift till arbetslöshetskassa och fackförening. För att minska ungdomsarbetslösheten gör Vänsterpartiet tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet en satsning på ett ungdomspaket med bl.a. utbildning och praktik. Utöver det avsätts medel för ytterligare 12 000 platser i arbetsmarknadsutbildning och 2 000 fler platser i andra program med aktivitetsstöd, t.ex. förberedande utbildningar. Anslaget till Samhall ökar, och såväl taket som antalet platser med lönebidrag och OSA (skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare) höjs. Partiet räknar med lägre kostnader för lönegarantiersättning till följd av ett förslag om återinförd statlig förmånsrätt.

Vänsterpartiet föreslår för *utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet* en budgettram på 5 680 miljoner kronor, dvs. 787 miljoner kronor mer än regeringens förslag. För *utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv* föreslås en budgettram på 98 432 miljoner kronor, dvs. 10 074 miljoner kronor mer än regeringens förslag.

Miljöpartiet påpekar i motion *Fi262* att hela syftet med regeringens ekonomiska politik har varit att öka sysselsättningen och minska det s.k. utanförskapet. Oavsett hur man mäter kommer dock det som regeringen definierar som utanförskap inte att minska under mandatperioden enligt de prognoser som nu föreligger. Den kraftiga konjunkturnedgången och regeringens senfärdighet med att möta krisen kommer att leda till onödigt hög arbetslöshet. Fler personer än nödvändigt kommer att slås ut från arbetsmarknaden och hamna i utanförskap. Miljöpartiets linje har under hela konjunkturnedgången varit att möta krisen på ett aktivt sätt för att därigenom förhindra att ekonomin långsiktigt skadas och att fler människor än nödvändigt drabbas av finanskrisens härjningar.

När det gäller åtgärder för integration, antidiskriminering och jämställdhet på *utgiftsområde 13* vill Miljöpartiet bl.a. höja kommunersättningen vid flyktingmottagande. Partiet vill också satsa på förstärkta insatser mot diskriminering genom att tillföra medel till ett flertal projekt och åtgärder. Nivån på anslaget Särskilda jämställdhetsåtgärder bibehålls även 2011–2012.

När det gäller åtgärder för arbetsmarknad och arbetsliv på *utgiftsområde 14* föreslår Miljöpartiet bl.a. att ersättningsnivån i arbetslöshetsförsäkringen höjs till 80 % de 300 första dagarna, att ett studerandevillkor införs i försäkringen 2011 och att den högsta dagpenningen höjs med 100 kr 2012. Som en följd av att partiet säger nej till utförsäkring i fråga om sjukpenningen beräknar man lägre kostnader för aktivitetsstöd. Särskilda medel föreslås också för 2010 och 2011 till rehabiliteringsåtgärder i Arbetsförmed-

lingens regi för personer med nedsatt arbetsförmåga som tidigare varit i sjukersättning. Miljöpartiet presenterar tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet ett stort paket för att motverka ungdomsarbetslösheten och erbjuda utbildning och praktik i stället för passiv arbetslöshet. Företags- och utbildningsvikariatet föreslås som ny reform med 10 000 platser 2010 och 2011. Friåret bör enligt partiet återinföras 2012 med 5 000 platser. Ytterligare medel avsätts för Arbetsmiljöverket och ett arbetslivsinstitut.

Miljöpartiet föreslår för *utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet* en budgetram på 5 002 miljoner kronor, dvs. 109 miljoner kronor mer än regeringens förslag. För *utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv* föreslås en budgetram på 90 112 miljoner kronor, dvs. 1 754 miljoner kronor mer än regeringens förslag.

Utskottets ställningstagande

Det kraftiga fallet i BNP som präglade den svenska ekonomin tycks nu ha mattats av och många bedömare räknar med viss tillväxt i ekonomin under 2010. Tyvärr kan arbetsmarknadsutskottet konstatera att någon liknande återhämtning på arbetsmarknaden inte tycks vara att vänta under de närmaste åren. Regeringen gör i budgetpropositionen bedömningen att sysselsättningsgraden kommer att sjunka med 3,5 % 2010 och ytterligare 0,5 % 2011, medan arbetslösheten stiger till en nivå på 11,4 % 2010 och 11,6 % 2011.

Utskottet kan konstatera att regeringen genom sina förslag under det gångna året anpassat arbetsmarknadspolitiken till det försämrade konjunkturläget genom kraftfulla satsningar på aktiva åtgärder för både kort- och långtidsarbetslösa med syfte att förbättra anställningsbarheten och öka arbetsutbudet. Denna inriktning förstärks nu ytterligare, vilket utskottet välkomnar. Den satsning som regeringen gör på det arbetsmarknadspolitiska området är därmed den största sedan 1990-talskrisen. Regeringen gör också satsningar på integrations- och jämställdhetsområdena inom ett flertal utgiftsområden.

Regeringen föreslår bl.a. att coachningsinsatserna förstärks med 8 000 platser för 2010. Man vill också för 2010 förstärka de insatser i arbetspraktik och praktisk kompetensutveckling som infördes för korttidsarbetslösa i våras genom att tillföra 4 000 nya platser. Dessutom tillförs ytterligare ca 1 000 platser i arbetsmarknadsutbildning under 2010. I paketet ingår även satsningar på bl.a. utbyggnad av yrkeshögskola och yrkesvux. Anpassningen innebär att resurserna, när behovet finns, inte bara fokuseras på dem som står längst ifrån arbetsmarknaden utan även på personer som nyligen blivit arbetslösa.

Utskottet noterar, liksom senast i behandlingen av den ekonomiska vårpropositionen (2008/09:AU9y), att regeringen därmed fullföljer den nya inriktning på arbetsmarknadspolitiken som initierades efter maktskiftet

2006, där volymen på de konjunkturberoende programmen knyts till konjunkturutvecklingen. Den volymökning som nu sker ska således enligt utskottets mening inte ses som en brytning med den politik som förts tidigare under mandatperioden, utan tvärtom som ett fullföljande av politiken, men nu under andra omständigheter. Regeringen har genom att kontinuerligt anpassa omfattningen av insatserna till konjunkturläget återupprättat en arbetsmarknadspolitik som är i verklig mening konjunkturberoende.

Utskottet vill särskilt lyfta fram det positiva i att regeringen kraftigt förstärker Arbetsförmedlingens resurser. Det är en nödvändighet av flera skäl. I de förslag som regeringen aviserat ges Arbetsförmedlingen två nya, mycket viktiga uppgifter i arbetet med att hjälpa människor från utanförskap till arbete. För det första ges Arbetsförmedlingen huvudrollen när samordningsansvaret för nyanlända invandrades arbetsmarknadsanpassning överförs från kommunerna till staten. För det andra ges Arbetsförmedlingen ett förstärkt uppdrag att ta hand om övergången till arbete eller utbildning för dem som lämnar sjukförsäkringen. Utskottet bedömer dessa uppgifter som centrala i bekämpandet av människors utanförskap de kommande åren. Till detta kommer en tredje stor och ansvarsfull uppgift i att kvalitetssäkra programverksamheten, mot bakgrund av den stora volymökning som den aktiva arbetsmarknadspolitiken har genomgått. Utskottet utgår från att regeringen noga följer Arbetsförmedlingens behov i arbetet med att lösa dessa viktiga arbetsuppgifter.

Utskottet vill också understryka vilken fördel det innebär att Alliansregeringen initierade en omorganisation av Arbetsförmedlingen till en enda myndighet med ett fåtal tydligt definierade mål. Myndigheten kan nu på ett effektivt och rättssäkert sätt lösa de svåra och viktiga arbetsuppgifter som den ställs inför de kommande åren. Det är i sammanhanget mycket lovvärt att regeringen ytterligare förstärker Arbetsförmedlingens möjligheter att begagna sig av kompletterande aktörer för att uppfylla uppgifterna på arbetsmarknads- och integrationsområdena. Genom en mångfald av aktörer kan måluppfyllelsen öka samtidigt som de arbetssökande och nyanlända får större valfrihet när det gäller hur de bäst vill bli hjälpta på vägen till utbildning eller arbete.

Ungdomars situation på arbetsmarknaden har försvårats under det senaste året. I augusti 2009 var 21,6 % av de ungdomar i åldern 15–24 år som befann sig i arbetskraften arbetslösa, vilket var en ökning med 8,9 procentenheter sedan augusti 2008. Utskottet finner det mot den bakgrunden mycket välkommet att regeringen ytterligare förstärker insatserna för arbetslösa ungdomar.

De nya insatserna för ungdomar kan sägas ha två huvudspår. Det ena spåret – som primärt består av insatser utanför arbetsmarknadsutskottets beredningsområde – är att stimulera ungdomar att utbilda sig. Därmed kan de förväntas stärka sin anställningsbarhet, i synnerhet som regeringens reformer gett skol- och utbildningsväsendet större förutsättningar att utbilda till jobb och inte till arbetslöshet. Det andra spåret, på utskottets berednings-

område, är att göra jobbgarantin för ungdomar mer flexibel och möjlig att anpassa till individuella behov. Det blir exempelvis möjligt att delta i garantin på deltid, detta för att kunna kombinera den med komvux och sfi-studier, att få arbetslivsinriktad rehabilitering och att kunna ta del av stöd till start av näringsverksamhet. En sådan kvalitetshöjande individanpassning är enligt utskottets mening särskilt ändamålsenlig med tanke på vikten av att fånga in de allra svagaste ungdomarna och förhindra att de slås ut ur arbetskraften innan konjunkturen hinner vända. Även den nya aktiveringsinsatsen Lyft och möjligheten att i folkhögskolornas regi läsa in en grundskole- eller gymnasieexamen ser utskottet som goda verktyg för detta ändamål.

Det är enligt utskottets mening samtidigt angeläget att inte måla ungas arbetsmarknadssituation i överdrivet dystra färger. Ett exempel är när det i debatten framförs att en fjärdedel av de unga står utan jobb. Utskottet anser att den officiella arbetsmarknadsstatistiken (AKU) måste tolkas med försiktighet. Den får inte hårdras eller avsiktligt misstolkas. För det första befann sig nästan hälften av ungdomar i åldern 15–24 år utanför arbetskraften i augusti 2009, i många fall på grund av studier. De arbetslösa ungdomarna utgjorde drygt 11 % av befolkningen i åldersgruppen. För det andra inkluderar den officiella arbetslöshetsdefinitionen även heltidsstuderande som i intervjuer säger sig söka och med relativt kort varsel kunna ta minst en timmes arbete i en viss vecka. Utskottet finner det troligt att den sociala situationen för denna kategori av heltidsstuderande skiljer sig väsentligt från situationen för dem som står helt utan sysselsättning. De arbetslösa ungdomarnas andel av befolkningen – om man undantar även de heltidsstuderande – var i augusti 2009 knappt 9 %. Visserligen är denna andel fortfarande nästan dubbelt så hög som andelen arbetslösa i befolkningen (15–74 år) som helhet, men ändå långt ifrån en fjärdedel av de unga. Det är enligt utskottets mening angeläget, inte minst mot bakgrund av vikten av att komma till rätta med de problem som faktiskt finns, att debatten om nivån på ungdomsarbetslösheten förs på ett rättvisande sätt.

Även ungdomarnas tid i arbetslöshet ger skäl att inte måla upp en alltför mörk bild. Medelvärde för arbetslöshetstiden för ungdomar 15–24 år var i augusti 2009 14,3 veckor, att jämföra med 27,9 veckor för hela befolkningen 15–74 år. Av de unga arbetslösa hade ca 15 % varit utan arbete ett halvår eller mer, mot det dubbla bland arbetslösa i alla åldrar.

Ungdomars arbetslöshetstider är alltså generellt kortare än äldres. Även detta faktum ger, enligt utskottets mening, anledning att inrikta programinsatser för ungdomar på att identifiera och hjälpa den relativt begränsade grupp som har lång arbetslöshetstid. I det sammanhanget vill utskottet också påminna om att såväl regeringen som Arbetsförmedlingen uttryckt att bestämmelsen om att deltagare i jobbgarantin i normalfallet inte får tillgång till vissa insatser förrän efter 3 månader i rådande konjunkturläge

inte bör tolkas alltför snävt. Det torde därmed vara möjligt att där så bedöms lämpligt anvisa arbetssökande till exempelvis praktik även tidigt i jobbgarantin.

Den fortsatta huvudfokuseringen på de arbetslösa ungdomar som har den svagaste ställningen på arbetsmarknaden innebär också att regeringen undviker att i onödan låsa in de ungdomar som står nära arbetsmarknaden i olika typer av programinsatser. I stället betonas att jobbsökande är viktigt för denna grupp även i lågkonjunktur. Följaktligen är de statliga insatserna inriktade dels på personlig coaching i jobbsökandet, dels på efterfrågestimulans när det gäller ung arbetskraft, i form av nystartsjobb och nedsättning av sociala avgifter vid anställning av ungdomar. Utskottet kan utan förbehåll ställa sig bakom denna inriktning på politiken.

Utskottet noterar att medel avsätts i budgeten för två större reformer inom beredningsområdet – stöd för personer som lämnar sjukförsäkringen och nyanlända invandrades arbetsmarknadsetablering – där respektive särproposition ännu inte avlämnats. Arbetsmarknadsutskottet planerar att behandla stödet för sjukskrivna i samband med budgetberedningen 2009 och reformen av integrationspolitiken under våren 2010. Följaktligen tar utskottet inte ställning till förslagen i sak i detta sammanhang.

När det gäller de förslag som partierna framför i motionerna Fi260 (s), Fi261 (v) och Fi262 (mp) kan utskottet inledningsvis notera att förslagen med några få undantag spretar i olika riktningar såväl till innehåll som till budgetvolym. Något enhetligt rödgrönt alternativ på arbetsmarknadsutskottets beredningsområde är svårt att skönja. Drygt 700 miljoner kronor skiljer partiernas alternativ på utgiftsområde 13 och 8 300 miljoner kronor på utgiftsområde 14. Där Socialdemokraterna talar sig varma för en arbetsmarknadspolitik grundad i arbetslinjen vill Miljöpartiet återinföra friåret. Där Socialdemokraterna och Vänsterpartiet kräver omedelbara återställare av arbetslöshetsförsäkringen i mångmiljardklassen, skjuter Miljöpartiet en eventuell reform på en oviss framtid och sänker i stället det aktuella anslaget med 316 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för 2010. Där Vänsterpartiet tvärt avvisar det ännu inte presenterade förslaget om nyanlända invandrades arbetsmarknadsetablering, väljer Socialdemokraterna och Miljöpartiet att avvakta. Där Socialdemokraterna vill höja nivån på det särskilda anslaget till jämställdhetsåtgärder vill Vänsterpartiet sänka nivån och Miljöpartiet omprioritera inom samma nivå som regeringen. Utskottet drar slutsatsen att det är svårt att se något tydligt oppositionsalternativ till den politik som regeringen föreslår inom utgiftsområdena 13 och 14.

En av de relativt få punkter som trots allt förenar oppositionspartiernas förslag är kravet på att ta bort nedsättningen av sociala avgifter till den arbetsgivare som anställer en ungdom. Utskottet beklagar mot bakgrund av den höga arbetslösheten för ungdomar att partierna på detta sätt vill bidra till att göra det dyrare för arbetsgivare att anställa och svårare att behålla unga personer. Utskottet kan konstatera att Vänsterpartiet vill gå ännu

längre i att försvåra det för unga på arbetsmarknaden genom att dessutom differentiera arbetsgivaravgiften så att det blir dyrare med visstidsanställningar, vilka är ett vanligt första steg in på arbetsmarknaden för ungdomar.

Utskottet noterar att såväl Socialdemokraterna som Vänsterpartiet i sina budgetmotioner Fi260 och Fi261 framhåller att man motsatt sig bl.a. den nedtrappning av arbetslöshetsersättningen under ersättningsperioden som införts under nuvarande regering. Utskottet vill för det första påminna om att det faktum att en nedtrappningsregel av ersättningen i arbetslöshetsförsäkringen leder till att sökaktiviteten – och därmed chansen att få ett arbete – ökar, är väl belagt i den arbetsmarknadsekonomiska forskningen. Den stämmer också väl överens med principen om arbetslöshetsförsäkringen som en omställningsförsäkring. Utskottet kan för det andra konstatera att de båda partierna i sina budgetförslag för 2010 i praktiken ansluter sig till denna princip. I förslagen till hur arbetslöshetsförsäkringen ska konstrueras sänks nämligen den ersättning många av de arbetslösa får ut efter 100 ersättningsdagar, inte genom en lägre ersättningsnivå, men väl genom att taket sänks med 150 kr (s) respektive 100 kr (v). Det förefaller därmed som om den tidigare motsättning som kan ha funnits om värdet av en nedtrappningskonstruktion i arbetslöshetsförsäkringen nu är upplöst.

I Miljöpartiets motion Fi262 föreslås att friåret återinförs 2012. Utskottet finner det anmärkningsvärt att Miljöpartiet anser det vara god sysselsättningspolitik att betala människor för att vara helt utan sysselsättning, i synnerhet i ett arbetsmarknadsläge då arbetslösheten beräknas uppgå till nära 11 %. Utskottet vill också påminna om att exempelvis IFAU:s utvärdering av friårets arbetsmarknadseffekter (IFAU 2005:10) visade att de som varit friårslediga inte arbetade i större omfattning efter friåret, att de i genomsnitt fick 3 % lägre månadslön och att de inte minskade sin sjukfrånvaro, men däremot gick tidigare i pension. Ett återinfört friårssystem skulle enligt utskottets mening vara ett mycket kraftigt avsteg från arbetslinjen. Utskottet utgår ifrån att Socialdemokraterna och Vänsterpartiet instämmer i denna bedömning, inte minst mot bakgrund av att deras representanter inte hade några invändningar mot att avskaffa friåret vid utskottets budgetberedning hösten 2006 (2006/07:AU1 och 2006/07:AU5).

Avslutningsvis noterar utskottet att Vänsterpartiet har valt att ta upp betydande delar – motsvarande ca 4,2 miljarder kronor – av sina förslag när det gäller aktiv arbetsmarknadspolitik som skatteutgifter på statsbudgetens inkomstsida och inte som utgifter på utgiftsområde. Utskottet vill i detta sammanhang påminna om ett uttalande från hösten 2007 (2007/08:AU1y):

Vänsterpartiets sätt att använda krediteringar på skattekonto skulle – om de blev verklighet – undergräva utgiftstakets funktion, vilket utskottet anser djupt beklagligt. Enligt utskottets mening är det angeläget att stöd som i realiteten är att betrakta som utgifter också redovisas under ett utgiftsområde för att upprätthålla budgetdisciplinen och åstadkomma tydlighet och åskådlighet i budgeten. Utformningen av Vänsterpartiets förslag i detta avseende försvårar också avsevärt möjligheterna att jämföra regeringens och partiernas olika budgetalternativ.

Utskottet kan konstatera att Vänsterpartiet till skillnad från de andra partierna i den rödgröna oppositionen fortfarande väljer att agera i strid mot intentionerna i budgetlagen och bidra till att försvåra rättvisande jämförelser mellan de olika budgetalternativen.

Sammanfattning

Arbetsmarknadsutskottet finner att det förslag till ramar för utgiftsområdena 13 och 14 som regeringen lägger fram är väl avvägt för att förverkliga en politik inriktad på att dämpa sysselsättningsfallet och förhindra att arbetslöshet och utanförskap biter sig fast. Utskottet ställer sig därför bakom regeringens förslag till budgettram för utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet om 4 892 844 000 kr och för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv om 88 358 365 000 kr, och avstyrker de i ärendet behandlade motionerna.

Stockholm den 20 oktober 2009

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Hillevi Engström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Hillevi Engström (m), Berit Högman (s), Sylvia Lindgren (s), Lars Lilja (s), Eva Flyborg (fp), Jan Ericson (m), Luciano Astudillo (s), Désirée Pethrus Engström (kd), Josefin Brink (v), Ann-Christin Ahlberg (s), Hans Backman (fp), Ulf Holm (mp), Sven Yngve Persson (m), Patrik Björck (s), Reza Khelili Dylami (m), Lennart Levi (c) och Curt Linderöth (m).

Avvikande meningar

1. Avvikande mening (s)

Berit Högman (s), Sylvia Lindgren (s), Lars Lilja (s), Luciano Astudillo (s), Ann-Christin Ahlberg (s) och Patrik Björck (s) anför:

Tyvärr tvingas vi socialdemokrater konstatera att arbetslösheten växer snabbare i Sverige än i andra länder. För tre år sedan var arbetslösheten i Sverige närmare 2 procentenheter lägre än i EU, enligt Eurostats säsongsjusterade data. Nu är arbetslösheten för första gången någonsin högre i Sverige än genomsnittet i EU som helhet: 9,4 % av männen och 8,9 % av kvinnorna på den svenska arbetsmarknaden står utan arbete. Även jämviktsarbetslösheten stiger, vilket indikerar att regeringens tal om att dess politik bidrar till att skapa jobb på lång sikt inte stämmer. Bland ungdomar är situationen än mer allvarlig. I dag är arbetslösheten 27 % bland Sveriges unga, för såväl kvinnor som män. Under den akuta jobbkrisen har ungdomsarbetslösheten ökat dubbelt så snabbt i Sverige som i EU.

Vi är starkt kritiska till den passiva och i vissa avseenden direkt skadliga arbetsmarknadspolitik som den borgerliga regeringen fört. Det tydligaste exemplet på denna negativa utveckling är att den svenska arbetslöshetsförsäkringen i dag är sämre än i flera jämförbara länder. Taket i a-kassan är endast 15 000 kr i månaden, vilket innebär att den som har en genomsnittlig inkomst endast får ca 50 % av sin tidigare lön i ersättning vid arbetslöshet. Samtidigt har en halv miljon människor trängts ut ur a-kassan. De står nu utan trygghet när jobbkrisen stärker sitt grepp om Sverige. Regeringen har sedan den tillträdde hösten 2006 också lagt om arbetsmarknadspolitiken, från aktiva insatser till passiva åtgärder. Insatser som leder till jobb – arbetspraktik och yrkesinriktad arbetsmarknadsutbildning – har dragits tillbaka. I stället har allt fler människor placerats i nya passiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder, som jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar. Vi socialdemokrater anser att detta agerande är direkt kontraproduktivt från en regering som säger sig vilja föra en aktiv arbetsmarknadspolitik.

På *utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet* föreslår vi socialdemokrater ett belopp som är 50 miljoner kronor högre än regeringens. I budgetpropositionen förklarar regeringen att en integrationspolitisk proposition ska presenteras under hösten 2009. Utan att ha tillgång till en tydligare bild är det svårt att utifrån budgetpropositionen bedöma regeringens politik på området. Vi väljer därför att i detta sammanhang endast ta fullständig ställning till de förslag som faktiskt lagts fram. Däremot vill vi redan nu avsätta resurser för att stärka etableringssamtalen för kvinnor. Till skillnad från regeringen som sänker resurserna till DO (Diskrimineringsombudsmannen), vill vi öka anslagen. Vi socialdemokrater är mycket oroliga över regeringens politik som gör att jämställdheten går tillbaka. Vi

vill, till skillnad från den borgerliga regeringen, värna om jobben och välfärden och därmed om grunden för en framgångsrik jämställdhetspolitik. När det gäller särskilda jämställdhetsåtgärder vill vi bl.a. satsa på projekt för att utveckla och finna goda exempel på modeller för att avskaffa ofrivillig deltid, förbättra tryggheten för dem som söker jobb på deltid genom att utöka antalet ersättningsdagar från 75 till 100 vid deltidarbetslöshet och tillföra DO extra resurser för att följa upp lönekartläggningar och utbilda arbetsgivare och fackliga företrädare om jämställda löner.

På *utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv* föreslår vi socialdemokrater en ram som är 7 065 miljoner kronor högre än regeringens. När det gäller arbetslöshetsförsäkringen vill vi bl.a. sänka avgifterna genom att införa en skattereduktion som motsvarar upp till 75 % av avgiften. Vi vill också förbättra försäkringen genom att höja ersättningsnivån till 80 % och successivt höja taket till 990 kr/dag 2012, med en nedtrappning efter 100 ersättningsdagar. Vi vill se fler platser i yrkesinriktad arbetsmarknadsutbildning, bättre rehabilitering av sjukskrivna inom ramen för Arbetsförmedlingens verksamhet, fler lönebidragsplatser och ett återupprättat arbetsmiljöarbete.

Arbetslösheten bland unga ökar rekordsnabbt och regeringen står passiv. Tillsammans med våra samarbetspartier Vänsterpartiet och Miljöpartiet har vi därför tagit fram ett stort ungdomspaket för att minska ungdomsarbetslösheten. Där ingår bl.a. en snabb kartläggning av alla unga som skriver in sig vid Arbetsförmedlingen, större satsningar på högskole- och KY-utbildningar, möjlighet för långtidsarbetslösa att komplettera sin grundskole- eller gymnasiekompetens och en snabbare övergång från studier till arbete. På *utgiftsområde 14* vill vi göra satsningar för unga på arbetsmarknadsutbildning, lärlingsplatser och stöd till funktionshindrade. Dessutom vill vi att en arbetsgivare som anställer en arbetslös ungdom ska kunna göra ett s.k. förstajobbetavdrag.

Vi socialdemokrater föreslår för *utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet* en budgetram på 4 943 miljoner kronor, dvs. 50 miljoner kronor mer än regeringens förslag. För *utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv* föreslår vi en budgetram på 95 423 miljoner kronor, dvs. 7 065 miljoner kronor mer än regeringens förslag. Vi anser att riksdagen bör avslå budgetpropositionen och bifalla motion Fi260 i dessa delar.

2. Avvikande mening (v)

Josefin Brink (v) anför:

Vi i Vänsterpartiet bedömer utvecklingen på arbetsmarknaden som i det närmaste mardrömslik. Enligt Konjunkturinstitutet beräknas antalet sysselsatta minska med hela 263 000 personer mellan 2008 och 2011. Under valrörelsen 2006 sade Moderaterna att Sverige led av massarbetslöshet. Arbetslösheten låg vid tidpunkten för valet på ca 6,5 %, vilket var klart lägre än genomsnittet i EU som vid denna tidpunkt låg på ca 7,8 %. Efter tre år av borgerligt styre är den svenska arbetslösheten – för första gången

någonsin – högre än EU-snittet. Huvudorsaken är att regeringens ekonomiska politik har saknat nödvändiga stimulansåtgärder. Den har i stället varit helt inriktad på att genom olika åtgärder tvinga fram en låglönemarknad. Denna politik visar sig nu vara i grunden misslyckad. Vi i Vänsterpartiet vänder oss också mot regeringens antifackliga politik, som har inneburit att ca 500 000 färre är medlemmar i en a-kassa jämfört med när regeringen tog makten. Neddragningarna innebär att arbetslöshetsförsäkring inte längre garanterar en skälig inkomstrygghet vid arbetslöshet. Regeringen har dessutom infört en stupstock i sjukförsäkringen som tvingar ut sjuka människor på arbetsmarknaden.

Direkta satsningar på fler reguljära jobb och på att förhindra varsel och uppsägningar utgör kärnan i Vänsterpartiets budgetalternativ. Men vid sidan av de direkt jobbskapande åtgärderna vill vi i Vänsterpartiet också stärka och utveckla den aktiva arbetsmarknadspolitiken. Det är en central uppgift att utforma utbildnings- och arbetsmarknadspolitiken på ett sådant sätt att människor inte långvarigt slås ut från arbetsmarknaden, som skedde efter 1990-talskrisen. Vi i Vänsterpartiet vill också återupprätta en arbetslöshetsförsäkring som ger inkomstrygghet och som är ekonomiskt möjlig för alla arbetstagare att vara med i.

På *utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet* föreslår vi i Vänsterpartiet ett belopp som är 787 miljoner kronor högre än regeringens. Vi anser att en lagstiftning ska införas som gör samtliga kommuner skyldiga att ta emot flyktingar. Vi vill dessutom höja schablonersättningen för flyktingmottagandet och ha en förlängning av ansökningstiden för anhöriginvandrare att omfattas av den kommunala introduktionen. Regeringens anslag för etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare bör i stället användas till att införa en särskild introduktionsersättning som liknar lön. Vi avvisar regeringens satsning på lotsar i etableringsprocessen, liksom regeringens förslag om mentorer och varje satsning på sfi-bonus. En amnesti bör genomföras i asylprocessen. Vi i Vänsterpartiet har flera gånger påpekat det oseriösa i att, som regeringen, bedriva jämställdhetspolitik genom att använda ett enda, ogenomskinligt anslag för särskilda jämställdhetsåtgärder. Jämställdhetsåtgärder bör göras på respektive utgiftsområde. Med detta sagt vill vi avsätta medel till tidsbegränsade jämställdhetsprojekt på sammanlagt 180 miljoner kronor.

På *utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv* föreslår vi i Vänsterpartiet ett belopp som är 10 074 miljoner kronor högre än regeringens. När det gäller arbetslöshetsförsäkringen och aktivitetsstödet vill vi höja ersättningsnivån till 80 % under hela perioden och höja taket till 970 kr/dag i 100 dagar, därefter till 870 kr/dag. Även golvet bör höjas, både i försäkringen och i aktivitetsstödet. Avgifterna till a-kassan bör sänkas och dessutom vill vi återinföra rätten till skatteavdrag för avgift till a-kassa och fackförening. Utöver det gemensamma ungdomsprogrammet nedan avsätter vi medel för 12 000 ytterligare platser i arbetsmarknadsutbildning. Vi vill återinföra plusjobben och gröna jobb för långtidsarbetslösa och för-

stärka anställningsstöden till nyanlända och före detta långtidssjukskrivna. Inom äldreomsorgen bör medel avsättas för utbildningsvikariat med inriktning på att unga arbetslösa med relevant utbildning ska vikariera för personal inom äldreomsorgen som genomgår vidareutbildning. Vi vill höja anslaget till Samhall och vi vill också höja taket och antalet platser med lönebidrag och offentligt skyddat arbete. På budgetens inkomstsida avvisar vi nystartsjobben och nyfriskjobben och satsar i stället på anställningsstöd med högre subventionsgrad som kräver anvisning av Arbetsförmedlingen.

Arbetslösheten bland unga ökar rekordsnabbt och regeringen står passiv. Tillsammans med våra samarbetspartier Socialdemokraterna och Miljöpartiet har vi därför tagit fram ett stort ungdomspaket för att minska ungdomsarbetslösheten. Där ingår bl.a. en snabb kartläggning av alla unga som skriver in sig vid Arbetsförmedlingen, större satsningar på högskole- och KY-utbildningar, möjlighet för långtidsarbetslösa att komplettera sin grundskole- eller gymnasiekompetens och en snabbare övergång från studier till arbete. På utgiftsområde 14 vill vi göra satsningar för unga på arbetsmarknadsutbildning, lärlingsplatser och stöd till funktionshindrade. Dessutom vill vi att en arbetsgivare som anställer en arbetslös ungdom ska kunna göra ett s.k. förstajobbetavdrag.

Vi i Vänsterpartiet föreslår för utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet en budgettram på 5 680 miljoner kronor, dvs. 787 miljoner kronor mer än regeringens förslag. För utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv föreslås en budgettram på 98 432 miljoner kronor, dvs. 10 074 miljoner kronor mer än regeringens förslag. Jag anser att riksdagen bör avslå budgetpropositionen och bifalla motion Fi261 i dessa delar.

3. Avvikande mening (mp)

Ulf Holm (mp) anför:

Vi i Miljöpartiet kan konstatera att läget på den svenska arbetsmarknaden är fortsatt mycket negativt. Företagen har ännu inte hunnit anpassa sig till det stora produktionsbortfallet och antalet jobb kommer därför att fortsätta minska. Sysselsättningen, som redan minskat med ca 100 000 personer, fortsätter att falla med ytterligare 200 000 personer mellan 2008 och 2011 enligt regeringens prognos. Vi i Miljöpartiet anser att regeringens politik hitintills har varit otillräcklig för att möta den ekonomiska krisen på ett ansvarsfullt sätt. Regeringen reagerade för sent. Man avvisade väldigt länge att det överhuvudtaget var kris och att det behövdes några politiska insatser för att dämpa konjunkturedgången.

Vi i Miljöpartiet menar att regeringens ensidiga fokus på att öka arbetskraftsutbudet har varit misslyckad. Den kraftiga konjunkturedgången och regeringens senfärdighet i att möta krisen kommer att leda till onödigt hög arbetslöshet, och fler personer än nödvändigt kommer att slås ut från arbetsmarknaden och hamna i utanförskap. Miljöpartiets linje har under hela konjunkturedgången varit att möta krisen på ett aktivt sätt för att därigenom förhindra att ekonomin långsiktigt skadas och att fler människor än

nödvärdigt drabbas av finanskrisens härjningar. Vi har föreslagit investeringar för att möta både konjunkturnedgången och klimatutmaningarna och aktiva åtgärder för de som blir arbetslösa så att de kan ställa om för att matcha nya behov på arbetsmarknaden. En sådan politik dämpar arbetslösheten och gör att fler människor får nya chanser när konjunkturen vänder uppåt igen.

På *utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet* föreslår vi i Miljöpartiet ett belopp som är 109 miljoner kronor högre än regeringens. Alla har inte samma rättigheter och möjligheter att verka i vårt samhälle. I statistiska granskningar av arbetsmarknaden, den politiska arenan och brottsut-sattheten framträder uppenbara skillnader mellan olika grupper. Politiken mot diskriminering behöver därför skärpas och utvecklas. Vi i Miljöpartiet vill satsa på kraftigt förstärkta insatser mot diskriminering genom att till-föra medel till ett flertal projekt och åtgärder. Jämställdhetsarbetet bör förstärkas med 365 miljoner kronor årligen fr.o.m. 2011, genom satsningar på bl.a. kvinnojourer, åtgärder mot mäns våld och skyddade boenden för dem som utsätts för hedersvåld. Vi vill också höja kommunersättningen vid flyktingmottagande.

På *utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv* föreslår vi i Miljöpartiet ett belopp som är 1 754 miljoner kronor högre än regeringens. Vi föreslår att ersättningsnivån i arbetslöshetsförsäkringen höjs till 80 % de 300 första dagarna. Ett studerandevillkor bör införas i försäkringen 2011 och den högsta dagpenningen höjas med 100 kr 2012. På grund av att Mil-jöpartiet säger nej till utförsäkring i sjukpenningen minskar kostnaderna för aktivitetsstöd. För personer med nedsatt arbetsförmåga som tidigare varit i sjukersättning bör 500 miljoner kronor avsättas 2010 och 2011 för rehabiliteringsåtgärder. Företags- och utbildningsvikariatet föreslås som ny reform med 10 000 platser 2010 och 2011. Vi i Miljöpartiet vill också att friåret återinförs 2012 med 5 000 platser. Extra medel bör avsättas för Arbetsmiljöverket och för ett nytt arbetslivsinstitut.

Arbetslösheten bland unga ökar rekordsnabbt men regeringen står pas-siv. Tillsammans med våra samarbetspartier Socialdemokraterna och Vänsterpartiet har vi därför tagit fram ett stort ungdomspaket för att minska ungdomsarbetslösheten. Där ingår bl.a. en snabb kartläggning av alla unga som skriver in sig vid Arbetsförmedlingen, större satsningar på högskole- och KY-utbildningar, möjlighet för långtidsarbetslösa att komplettera sin grundskole- eller gymnasiekompetens och en snabbare övergång från stu-dier till arbete. På utgiftsområde 14 vill vi göra satsningar för unga på arbetsmarknadsutbildning, lärlingsplatser och stöd till funktionshindrade. Dessutom vill vi att en arbetsgivare som anställer en arbetslös ungdom ska kunna göra ett s.k. förstajobbetavdrag.

Vi i Miljöpartiet föreslår för utgiftsområde 13 Integration och jämställd-het en budgettram på 5 002 miljoner kronor, dvs. 109 miljoner kronor mer än regeringens förslag. För utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

föreslås en budgetram på 90 112 miljoner kronor, dvs. 1 754 miljoner kronor mer än regeringens förslag. Jag anser att riksdagen bör avslå budgetpropositionen och bifalla motion Fi262 i dessa delar.